

Verslag

ICO Aardwarmte
Vergadering #1

Datum overleg: 18 februari 2020
Tijd: 15.00 – 17.00 uur

Locatie: USI, Bestuursgebouw UU,
Heidelberglaan 8, 3584 CS
Utrecht (zaal 0.33G)

Aanwezig: Bert van der Zwaan (vz), Niels Hartog, Duco Drenth, Elias Bom, Josja Veraart, Paul van Seters, Marije Eleveld, Johan Simon, Arno Peekel, Hans Kraaij, Youri den Otter

1. Welkom en opening

Voorzitter opent de eerste officiële vergadering
Speciaal welkom aan de toehoorders:

- Hans Kraaij, strategisch projectleider strategische energiewaardwaarde voor Gemeente Utrecht en tevens aanwezig namens de U16. U16 is samenwerking van 16 Utrechtse gemeenten aan de westzijde van de provincie Utrecht.
- Youri den Otter, beleidsmedewerker bodem en ondergrond, thematisch duurzame benutting van de ondergrond voor Provincie Utrecht. Tevens verantwoordelijk voor de coördinatie van adviezen die de provincie aan het ministerie van EZK geeft ten aanzien van Mijnbouwactiviteiten.

2. Rol ICO – nadere duiding

Tijdens de informele vergadering in december 2019 (voorafgaand aan de formele start van ICO Aardwarmte) hebben de ICO-leden gediscussieerd over de rol van ICO Aardwarmte.

Voorzitter geeft aan dat het de bedoeling was dat ICO Aardwarmte relatief ‘rustig’ een profiel zou opbouwen, terwijl ICO Aardwarmte direct opgenomen werd in dynamiek in Nieuwegein. Het heeft ICO Aardwarmte geholpen om direct scherp te zijn op haar rol en afbakening van de rol. Cruciaal blijft het ontwikkelen van eigen programmering en niet alleen door dynamiek te worden gedreven.

Afgesproken wordt dat contacten e.d. met andere partijen verlopen via het secretariaat. In voorkomende gevallen verlopen publieke uitingen via voorzitter.

Onafhankelijkheid van ICO Aardwarmte wordt geborgd doordat de ICO-leden niet actief betrokken zijn bij de aardwarmte-initiatieven in de provincie Utrecht. Daarnaast werkt ICO Aardwarmte als onafhankelijke partij boven/buiten de partijen, waarbij geprobeerd wordt partijen zo goed mogelijk aan tafel te krijgen om deel te nemen aan het debat.

ICO Aardwarmte staat objectief tegenover de toepassing van aardwarmte. Het gaat ICO Aardwarmte erom dat iedereen met goede informatie en zo objectief mogelijk deel kan nemen aan het afwegingsproces over toepassing van aardwarmte. ICO Aardwarmte is er niet om aardwarmte te stimuleren. ICO Aardwarmte stelt zich constructief op in het goed vormgeven van ontwikkeling die aardwarmte gaat doormaken.

Ruimtelijk gezien focust ICO Aardwarmte zich op de gehele provincie Utrecht.

ICO Aardwarmte stelt zich proactief op en treedt daarbij signalerend, informierend en adviserend op. Alle partijen worden aangesproken op de kwaliteit van de informatie. Wijze van opereren en toonzetting zijn belangrijk.

De informerende rol van ICO Aardwarmte dient nog verder uitgewerkt te worden. Doel is dat ICO Aardwarmte onafhankelijk informatie gaat aanbieden, maar wat dat exact inhoudt wordt in komende vergaderingen uitgewerkt. Relevant om daarbij eerst na te denken over behoefte aan informatie, voordat overgegaan wordt op informatie verstrekken. Waar is een probleem dat met meer informatie verholpen kan worden?

ICO Aardwarmte wil een betrouwbare, onafhankelijke partij zijn voor alle partijen. ICO Aardwarmte ontwikkelt zich als een lerende organisatie afhankelijk van de behoeftes en veranderende casuïstiek.

Afgesproken wordt voortdurend scherp te blijven op eigen gedrag i.r.t. vragen / verzoeken die aan ICO Aardwarmte worden gesteld. ICO Aardwarmte behartigt het belang van een goed proces en niet van een stakeholder. ICO Aardwarmte neemt ook geen rollen van stakeholders over en is scherp op het bewaken van die rollen.

3. Rol toehoorders en eventuele uitnodigingen ICO/flexibele kring

Voorzitter licht toe dat toehoorders nu betrokken zijn i.h.k.v. radarfunctie, namelijk de kennis van de actualiteit die zij meebrengen vanuit hun functies bij de overheid. Onafhankelijkheid is voor ICO Aardwarmte essentieel en daarom hebben toehoorders geen enkele invloed op adviezen. De radarfunctie is voor ICO Aardwarmte echter zeer relevant omdat daarmee ICO Aardwarmte goed op de hoogte blijft van de actuele ontwikkelingen in de provincie Utrecht.

Input vanuit toehoorders:

- DAGO en SPG zijn zoekende naar wat ICO Aardwarmte is en doet en hoe ICO past in bestaande veld. Organisaties vragen zich af er dan straks 12 ICO's komen, in iedere provincie 1?
- Positief over opstart en opstelling ICO Aardwarmte tot nu toe.
- Projecten proberen het zo goed mogelijk te doen en zoeken naar beste wijze van communiceren naar omgeving. Informatie wordt snel als gekleurd gevoeld. Men zoekt dan naar onafhankelijke informatie.
- Het is voor iedereen leren in de energietransitie. Het wordt als meerwaarde ervaren dat ICO Aardwarmte nog aan het opstarten is, maar zich tegelijkertijd direct zichtbaar heeft durven maken in Nieuwegein.
- Onafhankelijkheid en zuiverheid zijn belangrijke kernwaarden voor ICO Aardwarmte.
- Toehoorders komen om te leren (halen) en brengen informatie om misverstanden te voorkomen.
- Er bestaat behoefte om scherper te krijgen wat de kennisopbouw van ICO Aardwarmte inhoudt, mede i.r.t. andere bronnen/websites. Voorzitter stelt voor om dit in komend kwartaal verder te verkennen en uit te werken.
- Suggesties voor andere uit te nodigen partijen als toehoorder: Amersfoort i.v.m. opsporingsvergunningen 'Amersfoort' en 'Eemland'; Veenendaal i.v.m. opsporingsvergunning 'Renkum'; Wetenschap voor beeld over wat er ligt aan onafhankelijk onderzoek en wat er nog aankomt.

EBN kan vraaggestuurd uitgenodigd worden voor kennisdeling en informatie over investeringsprogramma.

4. Evaluatie 1^e advies ICO – participatieproces in Nieuwegein

Proces om te komen tot advies is goed verlopen. Communicatie binnen ICO ging heel efficiënt. De wijze waarop iedereen vanuit verschillende perspectieven en expertises heeft bijgedragen aan ICO-advies is prettig.

Advies heeft bijgedragen aan zichtbaarheid ICO Aardwarmte en heeft betrokken stakeholders in Nieuwegein direct scherp gemaakt op hun rol.

Warmtebron Utrecht en Nieuwegein zijn tevreden met evenwichtige advies en dat alle betrokkenen zijn aangesproken.

Er is een artikel in Telegraaf gepubliceerd dat een constructieve toon heeft. Secretariaat zorgt voor ontsluiting van dit artikel.

Door de dynamiek in Nieuwegein is ICO Aardwarmte nu vroeg na de opstart met dit advies gekomen. Dat is goed geweest maar het vergt nu ook aandacht om de eigen programmering te bewaken en op te zetten. Daarbij ook bewaken dat ICO Aardwarmte balans houdt in contact met stakeholders in de gehele provincie Utrecht.

Inhoudelijk aandachtspunt in het proces is de onduidelijkheid over mogelijke schade en de vergoeding daarvan.

5. Werkprogramma 2020

ICO Aardwarmte programmeert de volgende onderwerpen voor komend half jaar:

- Opmenging 1^e advies i.r.t. Nieuwegein
 - o Gesprek met Warmtebron Utrecht met volgende agendapunten:
 - Informatie t.a.v. locatiekeuze en businesscase Lean: Businesscase Warmtebron Utrecht is gebaseerd op waarde die Warmtebron Utrecht relevant acht. Vanuit andere belangen of maatschappij zouden andere waarden kunnen prevaleren. Welke vrijheidsgraden zijn er?
 - Compleetheid en kwaliteit van informatie t.a.v. locatiekeuze inclusief gemaakte afwegingen: proces stopt nu op het ontbreken van informatie over locatiekeuze.
 - Risico's en communicatie
 - Schade: hoe gaat Warmtebron Utrecht om met schade en de vergoeding daarvan? Reactie Warmtebron Utrecht op vragen Telegraaf opent nieuwe arena.
 - Beheersmaatregelen i.g.v. calamiteiten. Maatregelen die opgesteld worden bij winningsvergunning zijn te smal. Bijvoorbeeld toevoegen van grondwatermonitoring en wat er t.b.v. grondwaterrisico's wordt gedaan.
 - Juridische structuur van projectorganisatie.
 - o Alle stakeholders vragen om een formele reactie en hen daar even de tijd voor gunnen. Reacties bespreken binnen ICO Aardwarmte om rol ICO Aardwarmte te verfijnen.
- Schade - verdeling kosten/baten
- Verdieping in en connectie met andere initiatieven in de provincie Utrecht (Amersfoort, Eemland, Renkum)

- Informatiefunctie ICO Aardwarmte en kennisopbouw: bijvoorbeeld 3D visualisatie om inzicht te geven in locatie aardwarmtecentrale versus geologische onttrekkingen en triggeren van seismische activiteit. Zijn ruimtelijk verschillende plekken. Noot: provincie Utrecht werkt aan een 3D-modellering van de ondergrond met naast aardwarmte ook andere functies, zoals drinkwaterwinningen, warmte-koude opslag, etc. Concept is naar verwachting eind maart 2020 beschikbaar.

6. Kennisdeling en communicatie – welke middelen worden ingezet?

- Komende weken gesprekken met Stichting Platform Geothermie (18/2), TNO (19/2), gemeente Amersfoort (20/2), gemeente Nieuwegein (26/2), GOUD (26/2), SodM (17/3);
- Website ICO online (<http://ico-aardwarmte.nl>);
- Social media vooralsnog niet inzetten.

7. Rondvraag en wvttk

Podcast Studio Energie aflevering 78: Wouter Bos heeft als gast gesproken over Invest-NL en de rol die zij kunnen spelen in de energietransitie. Hij heeft daarbij o.a. gesproken over een ontwikkelspoor met daarbij specifiek mogelijkheden voor geothermie.

Wouter Bos was ook één van de sprekers op het Energieontbijt van EBN

18 februari 2020: Raadsinformatieavond van gemeente Utrecht over Rijnenburg. Goed om te beseffen dat Nieuwegein grenst aan Rijnenburg. Impressie van de avond:

<https://www.rtvutrecht.nl/nieuws/2019925/>

8. Sluiting

Volgende vergadering: maandag 30 maart 2020, 15h30-17h30, Utrecht Sustainability Institute